

Sharm el Sheikh VAN VISSERSDORP TOT DUIKMEKKA

Tot veertig jaar geleden was Sharm el Sheikh slechts een klein vissersdorpje. Moeilijk voor te stellen als je de bruisende badplaats van tegenwoordig ziet. Maar het is niet voor niets uitgegroeid tot duikersparadijs. **Op weinig plekken vind je zo'n combinatie van mooie, visrijke riffen, indrukwekkende wrakken, vriendelijke mensen en een gezellig uitgaansleven.**

Langzaam zak ik langs de rifwand naar beneden en bevind me direct midden in een school met vlaggenbaarsjes. Druk zwemmen de visjes heen en weer, hun neuzen in de stroming. Een betere referentie qua stroming kun je onder water niet hebben. Een paarsgekleurd mannetje houdt zijn harem driftig in bedwang en dirigeert het ene na het andere vrouwtje terug naar haar positie. Hij heeft het er maar druk mee. De vrouwtjes happen gretig naar het aanwezige plankton en lijken zich niet te storen aan het bazige mannetje. Ze steken sterk af tegen het paarse zachte koraal waar de wand weelderig mee begroeid is. Zodra ik er mijn lamp op

schijn, zie ik echter dat het geen paarse maar felroze koralen zijn, wat een kleurenpracht. Rustig zwemmen we verder langs de wand in het helderblauwe water van Shark Observatory Ras Mohammed Nationaal Park.

RIJK BIOTOOP

Ras Mohammed is sinds 1987 een nationaal park en ligt in de meest zuidelijke punt van het schiereiland Sinai. Dit is de plek waar de Rode Zee zich splitst in de Golf van Akaba (naar het oosten) en de Golf van Suez (naar het westen).

Het jonge gebergte waaruit de Sinai is ontstaan, stijgt op vanuit een diepte van meer dan 1000 meter van de bodem van de Rode

Zee. De geografische positie van het gebied zorgt voor zeer sterke stromingen. Maar de enorme watermassa die zich hier twee keer per 24 uur door de flessenhals perst, is ook erg voedselrijk. Alles te samen zorgt het voor een rijk biotoop.

Een grote gele gorgoon trekt mijn aandacht. De spitsnuit koraalklimmer die ervoor zwemt, blijft op 50 centimeter afstand van mij stilhangen. Plots krijgt hij mij in het vizier en vlucht snel terug naar de gorgoon. Ik kijk waar hij gebleven is, maar hij houdt zich goed schuil tussen de lagen van de gorgoon. Af en toe komt hij tevoorschijn, maar zodra hij mij ziet, verdwijnt hij weer. Rinie gebaart me om bij een van de grote

De schroef van de Dunraven is volledig begroeid met zachte koralen.

gorgonen te poseren. Een nieuwsgierige vis komt even kijken en probeert mij weg te jagen, maar na twee pogingen geeft hij het op en verdwijnt in de diepte. De wand van het rif is werkelijk bezaaid met zachte koralen. Dit in contrast met het rifdak waar we even later vooral harde koraalsoorten aantreffen. Het is werkelijk een magisch gezicht hoe de zonnestralen door het wateroppervlak heen op het rifdak schijnen, een lichtshow van jewelste. Onze gids Omar geeft het sein om op te stijgen. En even later laten we ons door de boot uit het water oppikken, waarna we rustig terug naar de haven van Na'ama Bay varen.

NA'AMA BAY

We verblijven in Camel Hotel dat ligt in het hart van Na'ama Bay, een toeristische strook in Sharm el Sheikh. Talloze souvenirwinkels, restaurants en hotels liggen verspreid over de baai. Zowel overdag als in de avonduren is het hier gezellig toeven. 's Avonds is het heerlijk om langs de boulevard te lopen. Overall ruik je de zoete geur van de waterpijp, die je op de terrassen en in de diverse theetentjes kunt gebruiken. Egyptenaren gekleed in de typisch Bedoeïenen kledij

proberen je over te halen om vooral bij hun theehuis neer te strijken. Het lijkt voor deze mannen een sport om vooraf te raden uit welk land je komt en als dit niet lukt vragen ze vriendelijk 'Where your from, where your from?'. Als grap antwoorden wij steevast 'from China', waarna ze zelf de humor er ook van inzien en ons verder met rust laten. Sharm el Sheikh was in het verleden een onbeduidend vissersdorpje. In de oases en langs de kust leefden een beperkt aantal bedoeïenen. Tijdens de bezetting door Israël bloeide het toerisme op, daar Israëlsche jongeren het als vakantiebestemming ontdekten. Op het einde van de bezetting was het toerisme de belangrijkste bron van inkomsten in de regio geworden. De Egyptische overheid zag hier het belang van in en zorgde voor de nodige overheidssteun, waardoor Sharm el Sheikh uitgroeide tot een toeristisch mekka. De grootste attractie voor ons duikers is natuurlijk de Rode Zee, het domein van niet minder dan 200 verschillende soorten hard en zacht koraal en meer dan 1000 soorten vis, waaronder verschillende haasoorten.

De komende dagen duiken we onder bij de Tiran eilanden en Ras Mohammed, en zullen

we twee wrakken bezoeken: de Dunraven en de welbekende Thistlegorm.

SPEEDBOOT

«Gaaf», gilt Rinie. Ik kan hem bijna niet verstaan. We zitten achter in de speedboot en met een vaart van 350pk vliegen we zowat naar de Tiran eilanden. Door de snelheid is het bijna niet mogelijk mijn hoofd snel van links naar rechts te draaien. Echt super, met een dagboot ben je minstens anderhalf uur onderweg en nu zijn we er binnen 10 minuten. Bijkomend voordeel is dat we door deze snelheid de rest voor zijn. Buiten een liveaboord is er nog niemand. We laten ons achterover van de boot vallen en zakken langzaam naar beneden. De gids neemt ons mee naar het laatste stuk van Jackson Reef, volgens hem het mooiste deel van dit rif. Omar wijst naar beneden, ik moet goed kijken om te ontdekken waar hij naar wijst. Maar dan zie ik het schild van een schildpad. Zijn hoofd houdt hij schuil in geel zacht koraal. Zodra wij hem naderen, verbergt hij zich nog verder in het koraal, hij blijkt erg verlegen. Uiteindelijk haalt hij langzaam zijn hoofd uit het koraal en keert ons de rug toe, toch lijkt het alsof hij

ons één keer toewuift voor hij weg zwemt. We volgen hem even, maar hij wil niets meer van ons weten en rustig laten we hem wegzwemmen. Iets verderop vinden we nog een fors exemplaar. Zijn schild is aardig gehavend, er is een flinke hap uit. Hij lijkt er geen last van te hebben. Verlegen is dit exemplaar zeker niet, hij trekt zich niets van ons aan. Het lijkt wel of hij goud gevonden heeft zo gretig en krachtig sleurt hij aan een vuurkoraal. Met zijn krachtige bek tilt hij het ene naar het andere forse blok van zijn plek om bij het onderste deel van het vuurkoraal te komen. Dit moet het lekkerste stuk zijn, ik kan namelijk geen andere reden bedenken waarom hij zoveel moeite zou doen om het te bemachtigen. We blijven een hele poos toekijken om goed te zien wat hij aan het doen is. De schildpad gaat ongestoord door. Het is ongelooflijk wat een kracht hij met zijn bek uitoefent, ik zou er niet graag mijn vinger insteken. Rinie wacht geduldig op een moment om de schildpad te fotograferen, maar hij krijgt weinig kans. We laten hem verder met rust en duiken door. Ook nu zijn de vlaggenbaarsjes in groten getale aanwezig, ze dansen boven het rif in de zon. Een school met fuseliervissen zwemt voorbij en een koppeltje vliedervissen dwarrelt over het rif. We bevinden ons bij het rifdak waar we onze veiligheidsstop maken om vervolgens onze weg terug naar boven te maken. De Zodiac ligt al op ons te wachten. De bemanning trekt onze sets aan boord, waarna wij middels een trapje gemakkelijk de boot in klimmen. En dan vol gas terug. Heerlijk om zo snel van de duikstek weer terug bij het resort te zijn. Ideaal ook voor gasten van wie de partner niet duikt, zo hoeven ze niet de hele dag apart van elkaar door te brengen.

THISTLEGORM

Het is half vijf in de ochtend, erg vroeg voor een vakantie. Maar we vertrekken naar de Thistlegorm, een wrak dat je moet zien wanneer je in Sharm el Sheikh bent. De tocht naar de Thistlegorm duurt enkele uren, en dat geeft ons de gelegenheid te genieten van de zonsopkomst boven de Sinäi. Langzaam verkleuren de bergen van roodbruin naar bruingeel. Een prachtig kleurenspeel van de natuur. Hier en daar zien we nog kampen met Bedoeïenen, de oorspronkelijke bewoners van de Sinäi. In hun tuinen staan dromedarissen en paarden, de typische vervoersmiddelen van de Bedoeïenen. Onder het genot van een ontbijt worden we gebriefd over

Felroze zachte koralen en oranje vlaggenbaarsjes domineren het onderwaterschap.

Bedoeïenenkamp met op de achtergrond de roodbruine bergen van de Sinäi.

De Midas blenny (*Ecsenius midas*) gaat graag op in groepen vlaggenbaarsjes die hij dan ook nabootst.

DE SCHILDPAD GAAT ONGESTOORD DOOR. HET IS ONGELOOFLIJK WAT EEN KRACHT HIJ MET ZIJN BEK UITOEFENT. IK ZOU HIER NIET GRAAG MIJN VINGER INSTEKEN

Decompressiekamers

In Sharm el Sheikh gaan dagelijks twee- tot drieduizend duikers te water. Een decompressiekamer is dan ook geen overbodige luxe. Per dag bezoeken tussen de 10 en 15 patiënten het behandelcentrum van het Hyperbaric Medical Center in Sharm el Sheikh.

Deze zijn zowel duikers als niet-duikers, en ook de lokale bevolking maakt er gebruik van. Het Hyperbaric Medical Center is het afgelopen jaar flink uitgebreid en heeft de beschikking over twee decompressiekamers. De kamers worden gerund door Dr. Adel Taher en Dr. Ahmed M. Sahr, zij hebben de kamers zelf gebouwd. De oude decompressiekamer is geschikt om één tot twee personen te behandelen en is al jaren in gebruik. De kamer heeft beide doktoren en patiënten in al die tijd nog geen dag in de steek gelaten. Sinds afgelopen jaar is er een geheel vernieuwde

decompressiekamer gebouwd waarin een twaalfal patiënten tegelijkertijd behandeld kan worden. Vol trots toont Dr. Adel Taher ons de nieuwe decompressiekamer. Deze is hyper modern en volledig computergestuurd. Verschillende camera's en computers monitoren de patiënten continu terwijl zij behandeld worden. Een kamer vol met buffers en gasmixen staat dag en nacht paraat. De nieuwe decompressiekamer is groot en comfortabel, je kunt er zelfs muziek luisteren tijdens je behandeling. Best prettig om op die manier het oorverdovende lawaai van de kamer te overstemmen.

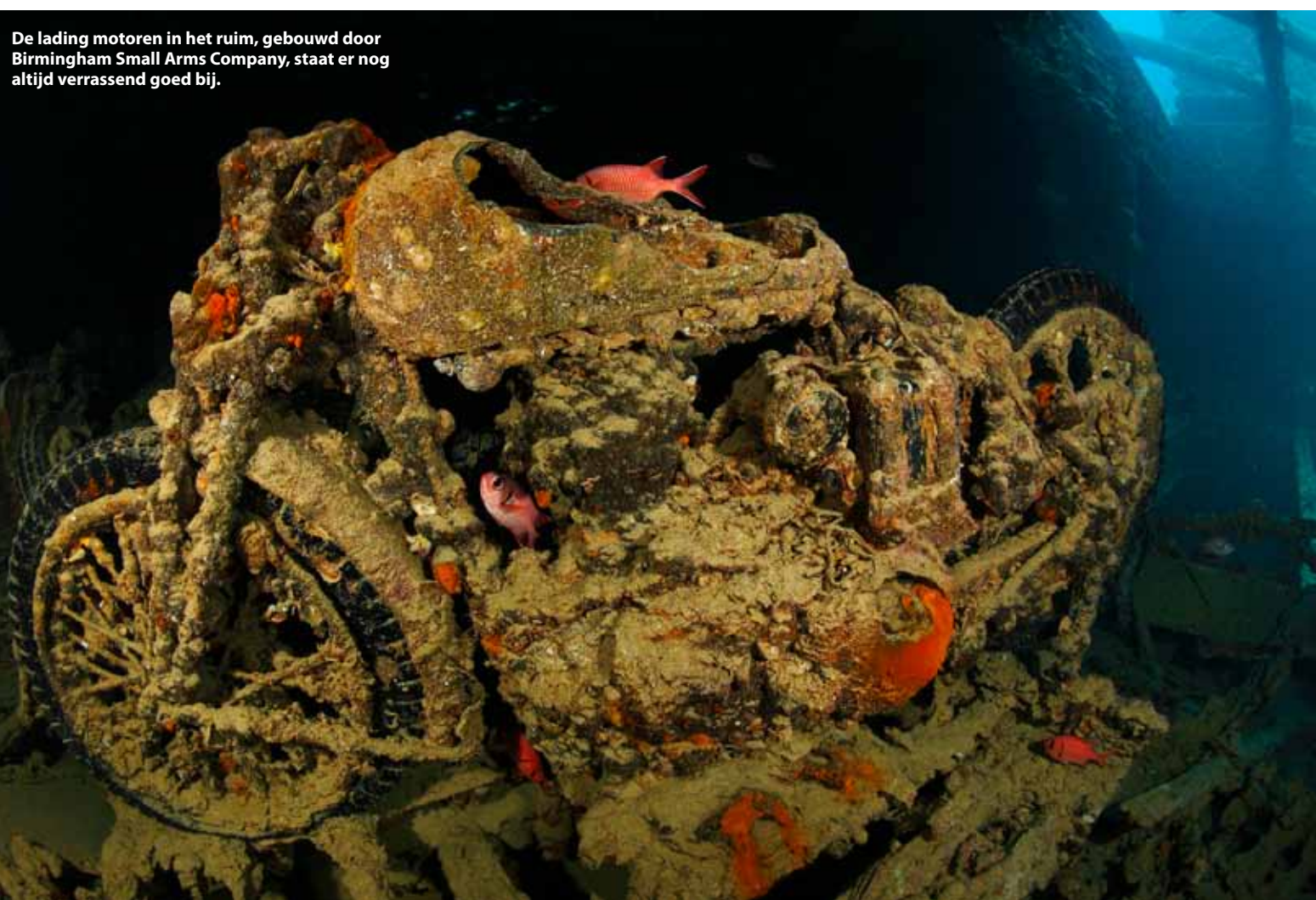
Dr. Adel Taher verzekert ons dat wie de behandeling ook nodig heeft, hij of zij bij hem en zijn collega in goede handen is.

BEHANDELING

De meeste problemen die voorkomen bij duikers zijn barotrauma's en oorproblemen. Per jaar worden er ongeveer 100 decompressie-ongevallen behandeld. En dit varieert van lichte symptomen tot ernstige ongevallen. Een consultatie kan ter plaatse betaald worden, waarna je een attest krijgt voor de verzekering. Wanneer een behandeling in de decompressiekamer noodzakelijk is, wordt

de betaling rechtstreeks met de verzekering geregeld omdat dit behoorlijk in de papieren kan lopen. Terwijl wij de kamer bezoeken, is DAN Europa ook aanwezig. Het Divers Alert Netwerk heeft zojuist een deal gesloten met Dr. Adel Taher met betrekking tot de verzekering. Wanneer Dr. Adel Taher of Dr. Ahmed M. Sahr besluit dat het noodzakelijk is een patiënt te behandelen in de decompressiekamer, kan hij gelijk in actie komen. Mits de patiënt een verzekering heeft afgesloten met DAN Europa. Zo groot is het vertrouwen van DAN Europa in de hyperbare kamers van Sharm el Sheikh.

De lading motoren in het ruim, gebouwd door Birmingham Small Arms Company, staat er nog altijd verrassend goed bij.

de Thistlegorm, de naam van dit Britse transportschip betekent letterlijk 'Blauwe Distel'. In mei 1941 verliet de Thistlegorm met een bemanning van 39 man de haven van Glasgow in Schotland. Aan boord bevond zich munitie voor het Engelse leger dat in Kyrenaika gelegerd lag. De vracht bestond uit bommen, pantsermijnen, Lee-Enfield MK-III geweren, ca. 100 motoren, landingsvoertuigen, pantservoertuigen, twee locomotieven, Bedford vrachtwagens, enkele veldgeneratoren, vliegtuig- en auto onderdelen, medicijnen, rubberen laarzen en medische apparatuur. De Thistlegorm was op weg naar Alexandrië. De Middellandse Zee werd op dat moment gecontroleerd door de Duitsers, waardoor de omweg via Afrika en het Suezkanaal een veiligere route was. In de Straat van Gubal moest de Thistlegorm voor anker omdat het Suezkanaal werd geblokkeerd door een schip dat op een Duitse mijn was gelopen. In de nacht van 5 op 6 oktober 1941 werd het voor anker liggende schip ontdekt door twee Duitse Heinkel HE III bommenwerpers en gebombardeerd. Het schip werd in de buurt van laadruim 4, waar de munitie lag, getroffen door twee bommen. Door de explosie brak de Thistlegorm in tweeën en

zonk in enkele minuten naar de zandbodem op 30 meter diepte. Negen bemanningsleden kwamen om, de kapitein en overige bemanning konden gered worden.

ONDER SPANNING

Wij zijn ontzettend nieuwsgierig hoe het schip erbij ligt, voor ons is het een jaar of acht geleden dat we een bezoek aan de Thistlegorm brachten. Gelukkig is alles nog steeds toegankelijk voor duikers. Aangekomen bij het wrak zien we dat er nog maar één boot ligt aangemeerd. Pfff, wat een geluk, dit betekent dat we het wrak rustig kunnen bekijken. Als we langs de lijn naar beneden zakken, zie ik het wrak uit de diepte opdoemen. Wat een indrukwekkend gezicht en wat is ze groot! Dat was ik toch wel vergeten. We zwemmen naar de boeg van het schip. Het zicht is goed, dus we hebben een mooi overzicht. Hier en daar zien we een bellenstroom uit het wrak komen, van duikers die in de ruimten rond zwemmen. Op het voorste deel van het schip staat een afweergeschut, klaar om de aanval in te zetten. Hij lijkt nog helemaal intact en is mooi begroeid met allerlei harde en zachte koralen. Menig duiker zal voor de lol al positie hebben ingenomen achter het geschut.

Het wrak van de Thistlegorm is mooi begroeid, met bovenop het dreigende afweergeschut.

Topspots

SHARK EN YOLANDA REEF

Deze riffen zijn gelegen in het Nationaal Park Ras Mohammed. De riffen worden gevormd door twee grote bergen die opreizen uit de diepte. Het beste is om dit als driftduik te doen, beginnend bij Shark Reef en eindigend bij Yolanda Reef. Op het plateau liggen de restanten van het wrak de Yolanda. De lading bestond uit toiletten en badkuipen, deze vind je dan ook nog terug op het rif.

Diepte: 10 -> 40m. **Niveau:** gevorderd.

JACKSON REEF

Jackson Reef is gelegen in Tiran. Jackson Reef bestaat uit een grote koraaltuin, waar regelmatig schildpadden waargenomen worden. In de zomer wordt ook aan de achterzijde van het rif gedoken, op zoek naar scholen hamerhaaien.

Diepte: 10 -> 40 m. **Niveau:** eenvoudig.

DUNRAVEN

Dunraven is een Brits stoomschip van 78 meter lang. Het wrak ligt op een diepte van 28 meter. Er zijn twee mogelijkheden om het wrak binnen te gaan. Het wrak is mooi begroeid. Napoleon vissen komen er veel voor alsook de vele vlaggenbaarsjes en glasvissen.

Diepte: max 28 m. **Niveau:** gemiddeld.

REISINFORMATIE

Camel dive club & hotel

Camel Dive Club & Hotel ligt in het hart van Na'ama Bay en staat bekend om zijn hoge kwaliteit aan faciliteiten en service, en niet te vergeten de vriendelijke atmosfeer. Camel Dive Club en Hotel bestaat uit een 4 sterren hotel en een 5* PADI Gold Palm Instructor Development Center met eigen zwembad. De diveclub heeft drie vestigingen.

DUIKEN

De duiken worden gemaakt met dagboten die iedere ochtend vertrekken vanuit de haven van Na'ama Bay en de haven van oud Sharm. Tijdens de dagtrips worden standaard twee duiken gemaakt, maar er is altijd een mogelijkheid voor nog een derde duik. Op de eerste dag worden de duiken in de Gardens gemaakt, iedere volgende dag gaat er een boot naar ofwel Nationaal Park Ras Mohammed of de Tiran eilanden. Tevens biedt het duikcentrum speciale trips aan naar de Thistlegorm of de Dunraven. Een dagtrip met de bus naar Dahab behoort ook tot de mogelijkheden, hier worden twee duiken gemaakt. Een nieuwe service die Camel Dive Club sinds dit jaar heeft, is duiken met de speedboot. Deze brengt je in 10 minuten naar de Tiran eilanden.

Tot de faciliteiten van Camel Dive club en Hotel behoren ook twee restaurants, het Italiaanse restaurant Pomodore en het Indiase restaurant Tandoori, een ijssalon, sandwich bar en niet te vergeten de beroemde Camel Bar. Het hele complex is eco. Op dit moment worden alle kamers van het hotel op milieuvriendelijke wijze opgeknapt, de daken worden voorzien van nieuwe zonnepanelen. Het hele complex is rolstoeltoegankelijk.

Website: www.cameldive.com en www.egypt.travel

Reisorganisaties Nederland: Diving Holidays, www.divingholidays.nl. Diving World, www.divingworld.nl **België:** Travel and Joy, www.travelandjoy.be

We verwijderen ons even van het schip. Ongeveer dertig meter verderop ligt namelijk een van de treinstellen die als schiplading vervoerd werden. Door de explosie is dit treinstel meters van het schip weg geslingerd. Een drietal Napoleon vissen zwemt continu rond het treinstel, net als allerlei baarzen. Het vormt duidelijk een mooie schuilplaats voor menig zeedier. Rinie en Omar gebaren mij dat ze terug naar het schip willen. Rinie wil graag de ruimen in om de motoren te bekijken. Voorzichtig, om niet teveel stof op te dwarrelen, penetreren we een van de ruimen van het schip. Zodra mijn ogen gewend zijn aan het beperkte licht zie ik een vrachtwagen in een nis staan. Toch een vreemd gezicht. Iets verderop

ZODRA MIJN OGEN
GEWEND ZIJN
AAN HET BEPERKTE
LICHT ZIE IK EEN
VRACHTWAGEN
IN EEN NIS STAAN.
**TOCH EEN VREEMD
GEZICHT**

vinden we tientallen motoren. Verschillende grootoogbaarzen hebben er bezit van genomen. Hun roodgekleurde lijven steken mooi af tegen de bruine tweewielers. De banden van de motoren lijken nog helemaal intact. Ik voel even en het lijkt zelfs of de banden nog onder spanning staan. We vervolgen onze tocht door de ruimen van het schip. Omar wijst naar wat ooit de badkamer van de kapitein moet zijn geweest. Veel meer dan een grote badkuip is er niet te zien. De decostop maken we aan de lijn die verbonden is met onze boot. Ik kijk

nogmaals naar het wrak. Het ligt er vredig bij, mooi begroeid en erg visrijk, hele scholen fuseliers zwermen naast het wrak. Het blijft een indrukwekkende belevenis: duiken op de Thistlegorm. Onderweg terug naar de haven van Sharm el Sheikh laat ik alle duiken nog eens de revue passeren. Na ons laatste bezoek, acht

jaar geleden, is er eigenlijk weinig veranderd: de riffen zijn nog steeds ontzettend mooi, kleurrijk en visrijk. De mensen nog steeds ontzettend vriendelijk en behulpzaam en Na'ama Bay is nog steeds erg gezellig met zijn terrassen, restaurantjes en winkeltjes. We zijn dan ook blij dat we terug zijn gegaan, voor een geweldige duikvakantie.